

Rezumat

Constatările unor studii realizate la nivel internațional sugerează că investițiile politice în creșterea calității personalului didactic pot fi asociate cu îmbunătățirea performanțelor elevilor. Politicile adoptate de state în ceea ce privește formarea cadrelor didactice, acordarea de licențe, angajarea și dezvoltarea profesională pot face o diferență importantă în calificările și capacitățile pe care profesorii le aduc în munca lor.

Cercetarea prezintă investighează factorii corelativi ai calității personalului didactic de predare din sistemul de învățământ preuniversitar românesc având în prim plan dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice ca parte a politicilor de profesionalizare a carierei didactice. Urmând logica cercetărilor de la nivel internațional pun accent pe investigarea efectelor formării profesionale continue, tratate ca investiții directe ale statului, asupra rezultatelor elevilor din ciclul primar.

Lucrarea este fundamentată pe un design de cercetare complex, secvențial care presupune 3 analize: analiza legislativă, analiza de impact și studiul de caz explicativ, fiecare având un design propriu de cercetare. Modelul teoretic utilizat în cadrul cercetării are la bază cercetările din zona eficacității și este fundamentat pe cele două modele utilizate în literatura de specialitate pentru a măsura calitatea cadrelor didactice: modelul cu valoare adăugată și evaluarea pe baza observațiilor. În analiza de impact utilizez o reinterpretare a modelului cu valoare adăugată, în timp ce în studiul de caz utilizez modelul pe baza observațiilor. Pentru analiza politicilor publice am utilizat teoria învățării sociale a lui Hall și taxonomia lui Vedung pentru a inventaria măsurile luate de decidenții politici în vederea creșterii calității cadrelor didactice, cu accent pe investigarea măsurilor afirmative pentru mediul rural.

Rezultatele cercetării arată că formarea profesională continuă a cadrelor didactice este înțeleasă instituțional ca obligație administrativă și mai puțin ca investiție în calitate. Acest aspect este sugerat de prevalența reglementărilor, din cele 221 de prevederi identificate în perioada de analiză 194 sunt reglementări, la care se adăugă obligativitatea cadrelor didactice de a avea un anumit număr de credite, alături de aspecte care vizează finanțarea selectivă, doar pentru anumite programe de formare. La nivelul cercetării de impact, rezultatele indică că factorii de vulnerabilitate și cei culturali rămân predictorii cu cea mai mare putere explicativă pentru rezultatele educaționale ale elevilor. Predictorii din sfera economică devin mai puternici odată cu înaintarea elevului în școală, aspect sugerat de prezența variabilelor mediul de rezidență și media impozitului pe venit în modelele de regresie care explică rezultatele copiilor de la clasa a a-IV-a. Participarea cadrelor didactice la formarea profesională continuă nu a

prezentat corelații cu rezultatele elevilor, însă, numărul profesorilor suplinitori din totalul cadrelor didactice reprezintă un predictor important pentru rezultatele elevilor la Matematică, atât la clasa a-II-a, cât și la clasa a-IV-a.

Studiul de caz explicativ a analizat formarea profesională continuă a cadrelor didactice dintr-o altă perspectivă, ca program de formare la nivel de școală. Rezultatele acestui studiu exploratoriu arată că dezvoltarea profesională continuă a cadrelor didactice la nivel de școală are efecte atât asupra procesului de predare, cât și asupra rezultatelor elevilor. Totuși, atrag atenția asupra faptului că profilul profesional al cadrului didactic este un element important, iar profesorii pot varia ca răspuns la aceeași formare. Variațiile sunt date de motivațiile cadrelor didactice, nivelul de implicare, dar sunt și influențate de cultura școlară și leadershipul directorului.

Rezultatele cercetării devin un input important în politicile publice din domeniul educației care au ca scop creșterea echității în sistemul de învățământ românesc, pe dimensiunea clivajului rural-urban, prin creșterea calității resursei umane.